

SPR:n hallituksen kokous 21.5.2021

Järjestön hallitus piti kevään viimeisen kokouksensa 21.5.2021 ennen valtuuston kokousta. Kokouksen keskeisinä aiheina oli vuoden 2022 toimintasuunnitelman lähetekeskustelu sekä perehdytys varainhankintaan.

Toiminnan ja talouden suunnittelun lähetekeskustelu vuodelle 2022 ja toimintatilastot

Hallitus kävi kokouksessaan lähetekeskustelun vuoden 2022 toimintasuunnitelmasta sekä sai tiedoksi vuoden 2021 toimintatilastot.

Hallitus hyväksyi toimintakautensa alussa yleiskokouksen toimintalinjauksen toiminnallistamiseksi kolmivuotisen toiminta- ja taloussuunnitelman 2021–2023. Erityisinä painopisteinä suunnitelmassa ovat uusien auttajien mukaan saaminen, paikallisen toiminnan vahvistaminen, viestinnän osaamisen lisääminen sekä digitaalisten järjestelmien kehittäminen ja hallittu käyttöönotto. Myös taloussuunnitelman suuntaviivat ovat vahvistettu kolmeksi vuodeksi ja keskeisenä lähtökohtana on keskushallinnon sekä piirien talouden tasapainottaminen vahvistamalla voimavaroja strategisiin painopisteisiin, vähentämällä rakenteellisia menoja yhteisten toimintajärjestelmien käyttöönoton avulla sekä lisäämällä varainhankintaa valtakunnallisesti ja alueellisesti.

Vuosi 2022 on kolmivuotisen toimintasuunnitelmakauden keskimäinen vuosi. Vuoden 2022 toiminnansuunnitelman lähtökohtana on, että kolmivuotista toimintasuunnitelmaa voidaan toteuttaa vuonna 2022 suunnitellusti, eikä suuria tarkennustarpeita ole. Talouden tasapainottamisohjelmaa toteutetaan vähentämällä menoja ja lisäämällä varainhankintaa. Muuttunut toimintaympäristö on myös vahvistanut kustannustehokkaita toimintatapoja mm. koulutuksessa ja valmennuksessa.

Keskustelussaan hallitus korosti erityisesti johtamisosaamisen kehittämistä, ja erityistä panostusta nuorten mukanaoloon kaikissa toimintamuodoissa. Tavoitteena on vapaaehtoisten arjen sujuvoittaminen ja paikallistoiminnan vahvistaminen hallinnollista työtä keskittämällä. Tilastojen osalta hallitus keskusteli erityisesti paikallistoiminnan tarvitsemasta tuesta, jotta toimintaa saataisiin lisättyä kaikilla alueilla. On arvioitu, että koronan jälkeen poikkeuskäytäntöjen purkaminen tuo esiin kasvavaa tarvetta sosiaalisen hyvinvoinnin ja turvaverkkojen vahvistamiseen.

Hallitus käsittelee tarkennetun toimintasuunnitelman 2022 ensimmäistä luonnosta elokuun kokouksessaan ja vahvistaa tarkennetun toimintasuunnitelman marraskuussa. Myös toimintatilastoja tarkastellaan lähemmin samassa yhteydessä. SPR:n sääntöjen mukaan toimintasuunnitelma toimii myös piirien talouden ja toiminnan suunnittelun pohjana.

Varainhankinnan perehdytys

Hallitus on tehnyt päätöksen perehdyttämisestä osana hallitusten kokouksia. Tässä kokouksessa hallitus sai perehdytyksen järjestön varainhankintaan.

Investoinnit varainhankintaan ja sen kehittämiseen, sekä varainhankinnan, ohjelmatoiminnan ja järjestön luotettavuuden ja maineen vahvistaminen ovat yleiskokouskauden strategisia päätöksiä. Perekätyksessä käytiin läpi järjestön varainhankinnan muodot ja käsitteet, tulovirrat sekä tulevaisuuden näkymät. Todettiin, että varainhankinnan keskiössä on toiminta; ilman vaikuttavaa toimintaa ei voi olla menestyksestä varainhankintaa.

Hallitus keskusteli erityisesti varainhankinnan edellyttämistä investoinneista. Hallitus totesi, että uuden toiminnan innovointi edellyttää jonkin verran joustovaraa kulujen osalta, mutta toisaalta kuluprosentin tulee kokonaisuutena säilyä kohtuullisena, mikä on haasteellinen yhdistelmä. Läpinäkyvyyden vaatimus myös varainhankinnassa tulee lisääntymään entisestään. Hallitus kuuli, että tällä hetkellä panostetaan digitaaliseen varainhankintaan sekä alueellisen varainhankinnan kehittämiseen.

Tuleva sääntöuudistus ja Länsi-Suomen piirin aloite luottamushenkilöiden valintaa koskevien periaatteiden tarkentamisesta

Hallitus kävi keskustelun järjestön sääntöjen uudistamisesta.

Suomen Punaisesta Rististä annettu asetus on astunut voimaan tammikuussa 2018. Suomen Punaisesta Rististä annettu laki on vuodelta 2000. Punaisen Ristin kansainvälisten mallisääntöjen mukaan kansallisen yhdistyksen tulisi tarkastella sääntöjään 5 vuoden kuluessa mallisääntöjen hyväksymisestä (2019) ja sen jälkeen vähintään 10 vuoden välein. Parhailaan on myös käynnissä yhteisölaainsäädännön uudistus, joka toteutuessaan tulee vaikuttamaan Suomen Punaiseen Ristiin niiltä osin, kun sillä muutetaan SPR-laissa mainittuja, järjestöä koskevia yhdistyslain pykälää. Yhdistyslain uudistamisesta riippumatta on selvää, että järjestön säännöt on uudistettava vähintäänkin järjestön etäkokouskäytäntöjä koskevien sääntösten osalta niin, että vuoden 2020 koronaepidemian seurauksena saadut hyvät käytännöt etäkokousten laajemmasta käytöstä myös sääntömääräisissä asioissa voidaan mahdollistaa sääntöjen tasolla nykyistä kattavammin.

Samassa yhteydessä hallitus käsitteli Länsi-Suomen piirin hallituksen tekemän aloitteen, jossa pyydetään, että järjestön hallitus aloittaa sääntöuudistuksen tarkastelun ja sisällyttää siihen IFRC:n ja ICRC:n yhteisen Joint Statutes Commissionin riippumattomuussuosituksen, jonka mukaan politiikassa aktiivisesti mukana olevaa tai yhteiskunnallisesti merkittävässä asemassa olevaa henkilöä ei tulisi valita järjestössä merkittäviin luottamustoimiin. Aloitteessa pyydetään, että samalla selvitetään ulottuvatko esteellisyysäännökset myös muihin järjestön yksiköihin, kuten piireihin ja osastoihin sekä miten muut kansalliset yhdistykset ovat ottaneet suosituksen käyttöönsä. Piirin näkemyksen mukaan on tärkeää, että yleiskokouksessa käsiteltävien asioiden kuten henkilövalintojen osalta osastoilla on riittävän perusteelliset tiedot mm. ehdolla olevien henkilöiden esteellisyydestä.

Hallitus kävi keskustelun järjestön sääntöjen uudistamiseen liittyvistä tarpeista ja päätti aloittaa sääntöuudistuksen tarkastelun vuoden 2023 yleiskokousta varten. Kokonaisuudessa arvioidaan tarve uudistaa järjestön säännöt huomioiden yhdistyslain uudistus sekä mm. etäkokouskäytäntöjen päivitystarve. Hallitus totesi, että myös sisäiseen tarkastukseen ja valvontaan liittyvät säännöt käydään läpi.

Samassa yhteydessä arvioidaan Länsi-Suomen piirin aloitteen mukaisesti luottamushenkilöiden esteellisyyttä koskevien säännösten tarkentaminen. Hallitus kuitenkin korosti keskustelussaan, että tähän liittyvien ohjeiden ei tule rajoittaa yhteiskunnallisesti aktiivisten henkilöiden toimintaa järjestössä etenkin alueellisella tai paikallisella tasolla, vaan suojata järjestön riippumattomuutta korkeimmalla päättävällä tasolla.

Hallitus katsoi, ettei mainittuja tarkennuksia lähtökohtaisesti tule antaa säännöissä, vaan valtuuston antamissa ohjeissa. Valtuuston antamat ohjeet on mahdollista saada voimaan jo ennen seuraavaa yleiskokousta, mikä ei ole mahdollista sääntöjen osalta. Alustavaa keskustelua voidaan käydä valtuuston kokouksessa syksyllä 2021. Hallitus pyysi, että alustava selvitys sääntöuudistustarpeista sekä esitys luottamushenkilöiden esteellisyyttä koskevien ohjeiden tarkentamisesta annetaan hallitukselle maaliskuussa 2022.

Muut asiat

Hallitus sai tiedoksi raportit **valiokuntien, toimikuntien ja johtokuntien** kokouksista. Talous- ja kehittämissvaliokunnan, nuorisotoimikunnan ja vapaaehtoistoiminnan linjausvaliokunnan kokouksista on julkaistu omat tiedotteet [RedNetissä](#).

Lisäksi kuultiin Nuorten turvatalojen johtokunnan kokouksesta:

Nuorten turvatalojen johtokunta kokoontui 19.5. Kokouksessa käytiin keskustelua liittyen digitaalisen turvatalon konseptointityöhön liittyen. Keskeisenä tavoitteena on pystyä tarjoamaan matalan kynnyksen apua nuorille ympäri Suomen. Kysyntä on suurta. Tarkoitus on pitää yllä Turvatalon hyvää brändiä, mutta toimia vahvasti verkostoissa. Konseptointi etenee ja asiaa tullaan esittelemään myös hallitukselle, kun konseptointi on edennyt siihen vaiheeseen, että voidaan puhua digitaalisen turvatalon varsinaisesta perustamisesta. Lisäksi käytiin keskustelua itsenäistyvien nuorten tukemisesta. Parikymppisten itsenäistyvien nuorten tuentarve on kasvanut. Tälle kohderyhmälle ollaan jatkokehittämässä hyviä toimintamalleja. Rahoitusta haetaan yhdistelmällä kuntarahoitus – STEA – SPR.

Pääsihteerin katsaus kuultiin vasta valtuuston kokouksen yhteydessä, ja se käsitteli:

- **Koronaan liittyvää auttamistyötä:** Rokotuksissa tuetaan tällä hetkellä lähes 50 kunnassa ja suunnitelmia on noin 30 kunnassa. Mukana olleita vapaaehtoisia arvioidaan olevan hieman alle 2000. Rokotusten tukemisen on arvioitu jatkuvan alueesta riippuen touko-heinäkuuhun 2021, mutta joillakin alueilla toiminta voi jatkua pidempäänkin. Ystävätoiminnan vapaaehtoisia on paljon mukana myös rokotusavustuksessa. Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistämässä ruoka-avun koordinointiin tähtäävää, vuoden kestävää kehittämishanketta. Suomen Punaisen Ristin roolia arvioidaan parhailaan. Lisäksi SPR on käynnistänyt järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohankkeen. Hankkeessa SPR koordinoi ja tukee maahanmuuttajajärjestöjen koronaviestintää ja koronan vastaisia toimintoja. Kansainvälisesti ulkoministeriö on myöntänyt 3 M€ maailmanlaajuiseen IFRC/COVID -häätäkeräykseen, joka kanavoidaan Punaisen Ristin ja Punaisen Pulikuun toimiin rokotusten tukemisessa

Afganistaniin, Libanoniin ja Nigeriin sekä yleiseen COVID-apuun Intiaan. Myös Nepaliin on tehty SPR:n myöntö katastrofirahastosta, sekä kehitysyhteistyörahoituksen käyttötarkoituksen muutos, koska Intian tilanne uhkaa myös Nepalialia.

- **Vastaanottotoiminnan tulevaisuutta:** Valtuuston katsauksessa käsiteltiin hallituksen jo edellisessä kokouksessa käsittelemää kysymystä vastaanottotoiminnan kilpailutuksesta: VOK-toiminnan puitteet muodostuvat mahdollisten kilpailutusten kautta samankaltaiseksi kuin elinkeinonharjoittajilla. Tämä voi aiheuttaa ongelmia järjestön humanitaarisen mandaatin näkökulmasta. Toisaalta maahantulovarautumisen näkökulmasta olisi tärkeää säilyttää osaaminen järjestössä ylläpitämällä ainakin muutamaa keskusta. Asiasta myöhemmin tehtävä päätös tehdään huomioiden järjestön mandaatti ja perusperiaatteet.
- **Valtioneuvoston rahapelijärjestelmän ja järjestörahoituksen uudistamista käsitelleen työryhmän raportta:** Pandemia, rahapelihaittojen kasvu ja pelaamisen säätely tarkoitti vuoden 2020 osalta 300 milj. euron Veikkauksen tulojen pienenemistä ja suunta jatkuu vuonna 2021. Koska rahapeliuottojen väheneminen heikentää edunsaajien tilannetta, valtioneuvosto asetti korkean tason työryhmän arvioimaan muutoksen vaikutuksia ja tekemään esityksen ratkaisuksi. Esitys on parhaillaan lausuntokierroksella. Taustalla on myös tavoite yksinkertaistaa ja keventää järjestöjen päällekkäisiä toimintoja, raskaita rakenteita ja tarjota mahdollisuus yhtenäisiin tukipalveluihin. Työryhmä teki neljä vaihtoehtoista esitystä, joista kaksi arvioidaan käytännössä mahdollisiksi. Järjestöjen näkemykset näiden välillä eroavat.
- **Päätöksenteon julkisuutta:** Hallitus hyväksyi tammikuun kokouksessaan päivitetyn ohjeen päätöksenteon julkisuudesta. Ohjeessa lisättiin tiedottamista sekä hallituksen, että sen asettamien valio- ja toimikuntien työstä RedNetissä. Tavoitteena on, että vapaaehtoiset saavat mahdollisimman nopeasti ja vaivattomasti tiedon toiminnalleen ja sen kehittämiseksi keskeisistä päätöksistä. Ohje koskee myös piirien hallitusten työtä ja valtuustolle raportoitiin ohjeen soveltamisesta. Useimmat piirit ovat raportoineet ryhtyneensä ohjeen mukaisiin toimiin.
- **Kansainvälisiä ajankohtaisia asioita:** Annettiin päivitys **Etiopian Tigrayn** alueen tilanteesta, sekä **Myanmarin** tilanteesta, jota koskien IFRC on julkaisemassa hätäapuvetoomuksen ja SPR arvioi tuen mahdollisuutta. Saatiin myös tiedoksi **UM:n humanitaarisen avun myönnöt** SPR:lle vuonna 2021. Kuultiin **kehitysyhteistyöhauista vuosille 2022-2025:** osana ulkoministeriön Suomen kansalaisjärjestöjen ohjelmamuotoisen kehitysyhteistyön hakukierrosta 2022-25 SPR jätti sisään 4-vuotisen hankehakemuksen (n. 10 M€) pitkäkestoisten ohjelmien tukeen 14 partnerimaahan. SPR:n ehdottamat kehitysyhteistyöhankkeiden sisällöt keskittyvät pääasiallisesti 4 fokalalueeseen: 1. ilmastonmuutos ja siihen varautuminen; 2. naisten ja tyttöjen seksuaali- ja lisääntymisterveys sekä alle 5- vuotiaiden lasten kuolleisuuden ehkäisy; 3. nexus- työ: kehitysyhteistyön ja humanitaarisen työn linkitys pitkäkestoisissa kriiseissä; ja 4. kansallisten yhdistysten kapasiteetin vahvistaminen (lokalisaatio). Päätökset haun tuloksista ovat odotettavissa syksyllä. Myös **kansainvälisen avustustyön linjauksen** päivitys on käynnissä. Strategiaprosessi on aloitettu helmikuussa 2021 ja tavoitteena on saada strategian sisältöesitys

valmiiksi kesäkuussa. Syksyllä keskitytään uuden linjauksen toiminnallistamiseen ml. sisällöstä nousevien tarvittavien rakenteiden, resurssien ja toimintatapojen kartoittamiseen, muokkaamiseen ja kehittämiseen.

- **Yritysviestintä 2021:** Saatiin ennakolta tiedoksi tutkimuksen tulokset, joissa SPR on menestynyt hyvin. Tutkimuksen tulokset julkaistaan Taloustutkimuksen toimesta alkukesästä.

Edellisen kokouksen pöytäkirja ja seuraava kokous

Hallituksen edellisen kokouksen (16.4.2021) pöytäkirja on julkaistu järjestön [verkkosivuilla](#).

Hallituksen **seuraava kokous** pidetään lähtökohtaisesti seminaarimuotoisena 27.-28.8.2021. Tuolloin esityslistalla on mm. ensimmäinen luonnos toimintasuunnitelmaksi 2022, digitalisaation periaatteet, järjestön omistajaohjauslinjaus, Veripalvelun strategiaprosessi, raportti osastojen toimintatuen käytöstä, vastaanottotoiminta sekä hallituksen itsearviointi.